

CHRISTOPH GRAUPNER ORCHESTRAL SUITES

FINNISH BAROQUE ORCHESTRA • SIRKKA-LIISA KAAKINEN-PILCH

CHRISTOPH GRAUPNER (1683–1760)
ORCHESTRAL SUITES

**Suite for transverse flute, viola d'amore, chalumeau, strings
and cembalo in F major, GWV 450 ***

20'49

1	I Ouverture	6'16
2	II Air en Gavotte	2'18
3	III Hornepipe	2'28
4	IV Air en Sarabande	3'27
5	V Air en Polonese	1'27
6	VI Air en Menuet	4'53

**Suite for viola d'amore, bassoon, strings and cembalo
in G major, GWV 458**

25'18

7	I Ouverture	5'17
8	II Air	1'50
9	III Tempo di Sarabande	5'10
10	IV Tempo di Bourrée I/II	2'54
11	V Air: Largo	5'25
12	VI Menuet I/II	4'42

**Suite for transverse flute, viola d'amore, two chalumeaus,
baroque horn, strings and cembalo in F major, GWV 451**

13	I Ouverture	29'53
14	II Air	6'50
15	III Sarabande	4'57
16	IV Menuet I/IV	3'41
17	V Marche	7'25
18	VI Chaconne	1'34
		5'26

Finnish Baroque Orchestra
SIRKKA-LIISA KAAKINEN-PILCH, conductor

Soloists:

PETRA AMINOFF, transverse flute

TINDARO CAPUANO, chalumeau

ASKO HEISKANEN, chalumeau *

SIRKKA-LIISA KAAKINEN-PILCH, viola d'amore

KRZYSZTOF STENCEL, baroque horn

JANI SUNNARBORG, bassoon

Music historians of our time invariably describe the early 18th century as the era of Johann Sebastian Bach. But if one were to have asked German musicians living at the time, they might well have described it as the era of Georg Philipp Telemann. The distinguished music encyclopedia published by Johann Gottfried Walther – J.S. Bach's cousin, as it happens – in 1732 devotes four times more space to the fashionable maestro of Hamburg than to the humble Thomaskantor. And as we shall see, there were many others who were considered greater masters than the parochial Bach.

Telemann entered university to read law in 1701, but in the very next year he founded a musical society or *collegium musicum* for students. The regular public concerts initiated by this society, which were aimed at the city's bourgeoisie and where coffee was served too, laid the foundation for the concert institution as we know it today. Telemann and his fellow students turned Leipzig's conservative musical scene upside down within a few years. There was music everywhere, officially and unofficially. Johann Kuhnau, who as Thomaskantor was theoretically responsible for all official musical performances in the city, had to acknowledge that the situation was no longer under his control. A handful of law students had achieved what a senior civil servant with all the resources of the city at his command had not managed! It must have been a bitter pill to swallow.

Kuhnau's copyist and amanuensis was also a law student. His studies were interrupted by a rather less than friendly excursion by a group of Swedes and Finns – not tourists, though equally destructive – led by King Charles XII in 1706. It was a military intervention intended to safeguard Protestants against Catholic oppression and as such did not directly threaten the general population; however, this budding barrister, who like many other law students in Leipzig later gave up law for music, considered it prudent to remove himself to Hamburg. He was **Christoph Graupner**, a close friend of Telemann's and the future composer of ten operas, a hundred symphonies and a thousand cantatas.

Christoph Graupner was born into a family of weavers and tailors in the tiny village of Hartmannsdorf bei Kirchberg in Saxony in 1683. His first musical mentors were the local church musician Michael Mylius and his uncle, organist Nikolaus Küster. Young Christoph followed his uncle to Reichenbach and then entered the Thomasschule in Leipzig in 1696.

In Leipzig, Graupner studied music with Thomaskantor Johann Schelle and his successor Johann Kuhnau. As noted above, when the Swedish Army marched into Saxony, he fled to Hamburg. He found employment as a harpsichord player under Richard Keiser at the Oper-am-Gänsemarkt

and was inspired to compose operas himself. As a matter of curiosity, we may note that one of the young violinists in the orchestra at the time was one Georg Friedrich Händel. Graupner continued his pursuit of opera after finding employment with Landgraf Ernst Ludwig in Darmstadt in 1709. He was appointed Hofkapellmeister or Court Conductor in 1711, his principal duties being to produce secular instrumental music and sacred vocal music at the court.

The finances of the Darmstadt court declined notably in the 1710s, however. The opera house was closed down, and the court musicians were obliged to take a pay cut. This was probably one reason why Graupner sought a change of scene. In 1722, after the death of Johann Kuhnau, Graupner applied for the post of Thomaskantor along with several other conductors, including Telemann and J.S. Bach. Having heard the auditions, the selection committee recommended Telemann, Graupner and Bach for the post – in this order of preference. As Telemann and Graupner subsequently turned down the appointment, having been offered a tempting salary increase by their respective employers (plus which, of course, they would not have to teach Latin), the committee was obliged “to settle for the mediocre, as the best men turned out not to be available”, as the story goes. Like most good stories, this anecdote is only marginally accurate. What happened was that Bach also initially refused to teach Latin, and the committee was forced to consider someone even less remarkable than the top three. It was to this situation that the immortal words of Ratmann Platz referred.

So it came to pass that Graupner, officially verified as a composer better than Bach, remained in Darmstadt until his death in 1760. He went blind in 1754, but not before creating a distinguished career spanning nearly half a century at one single court. Operas gave way to cantatas, orchestral works, chamber music and keyboard music. A significant part of his orchestral output consists of concertos and suites with diverse, sometimes very curious instruments in the solo ensembles. Graupner's total surviving output comprises some 2,000 separate works, including 85 orchestral suites and 44 concertos. Among the rarer solo instruments he favoured were the *flûte d'amour*, a flute pitched a third lower than the normal transverse flute, and the *viola d'amore*, an instrument roughly the same size and shape as a viola but with resonating free strings in addition to the (usually) seven strings played with the bow. Bach also used the *viola d'amore* in some of his vocal works, most notably the *St John Passion*.

Combining the traverso and hunting horn in the same concerto, or the *viola d'amore* and the chalumeau, was extremely exceptional for the period. One of the rare comparisons is Bach's Second

Brandenburg Concerto, where the solo ensemble consists of trumpet, recorder, oboe and violin.

The chalumeau was the predecessor of the clarinet, and Graupner is probably the most prominent composer to have written for the instrument. Other composers had a nodding acquaintance with it, such as Telemann, Vivaldi and Fux. The clarinet displaced the rather narrow-ranged chalumeau around the middle of the 18th century, although Christoph Willibald Gluck did give the instrument an important role in the first version of his opera *Orfeo ed Euridice*, written in Vienna in 1762.

What about Christoph Graupner's musical style? Perhaps it is because he spent fifty years cooped up in the same court and wrote a huge amount of music that his music somehow seems detached from its time and the surrounding world. His eccentric choices of instruments were probably dictated by availability, as with the pigments available to great visual artists. But what is significant in his music is his exceptional command of melody and harmony (brushstrokes and composition, if you will), which do not really resemble those of any of his contemporaries.

Christoph Graupner's life and works require closer and deeper research. His life's work was inaccessible for a long time because of a dispute between the rulers of Hesse-Darmstadt and the Graupner estate. The estate lost the court case and was prohibited access to Graupner's manuscripts. What is fortunate, however, is that virtually all of his works have been preserved in one place at the library of the University of Darmstadt, unlike the works of J.S. Bach, which were dispersed among his children. It was particularly unfortunate that his eldest son and principal heir Wilhelm Friedemann was a wastrel. It seems likely that the loss of some two hundred of his father's cantatas may be attributed to his drinking habits.

The Finnish Baroque Orchestra and Sirkka-Liisa Kaakinen are pioneers in bringing the music of Graupner to daylight. A rare treat is in store!

Anssi Mattila

Translation: Jaakko Mäntyjärvi

The Finnish Baroque Orchestra has made its mark on the Finnish classical music scene in many ways. Its national operations each year comprise concerts and education in dozens of localities. These are supplemented by mattress, home and institution concerts, foreign tours and other events designed to further interaction with the public at large. The orchestra's website is an expanding source of information on Baroque music, thanks to its modules aimed at different age groups. The focus in operations in 2013 is on recording: the term of Artistic Director Markku Luolajan-Mikkola at the orchestra's helm culminates with a recording of Vivaldi cello concertos. Under its Principal Guest Conductor Sirkka-Liisa Kaakinen-Pilch the orchestra makes two discs for Ondine featuring more unusual instruments, such as a viola d'amore and a chalumeau, in works by Graupner, a master of timbre. The Finnish Baroque Orchestra plays music from the 17th century to the early Romantic era. It also seeks novel perspectives on early instruments by performing new music on Baroque instruments. Among the works it has premiered are *Mora* for tenor and Baroque orchestra by Jukka Tiensuu and *Ambrosian Delights* for knifonium by Olli Virtaperko. The orchestra seeks new ideas by inviting numerous guest artists. During Markku Luolajan-Mikkola's term as Artistic Director these have included Sirkka-Liisa Kaakinen-Pilch, Georg Kallweit, Topi Lehtipuu, Hannu Lintu, Sandrine Piau, Karina Gauvin, Juha Kangas, John Storgårds, Aleksei Lybimov, Piia Komsa, Wolfgang Gaissböck, Andres Mustonen, Björn Colell, Alfredo Bernardini, Marianne Beate Kielland, Arttu Kataja and Erich Hoeprich.

www.fibo.fi

Sirkka-Liisa Kaakinen-Pilch is a violinist of extraordinary diversity. Her repertoire is mainly from the 17th to 19th centuries, but she performs music from all eras. She plays the viola and viola d'amore in addition to the violin, and her duties as leader often involve conducting the orchestra. She studied in the Netherlands with such distinguished names in early music as Frans Brüggen and Philippe Herreweghe, and she was leader of the Collegium Vocale orchestra for more than ten years. Today, she is much in demand with leading early music ensembles and as a guest artist with symphony orchestras, specialising in Baroque repertoire and the symphonies of Mozart and Schubert and their contemporaries. Her solo repertoire include the 16 *Mystery Sonatas* of Biber, the Sonatas and Partitas of Bach, and solo violin works from the 16th and 17th centuries.

Ms Kaakinen-Pilch is Professor of Chamber Music at the University of Stavanger and also teaches at the Sibelius Academy in Helsinki. She has previously held chairs at the Royal Danish Conservatory and University of the Arts Bremen. She currently lives in Cracow and is enjoying an artist grant from the Finnish government to research and perform repertoire for the viola d'amore between 2010 and 2014.

www.kaakinen-pilch.com

Petra Aminoff began studying the flute at the Helsinki Conservatory and also played early music on the recorder. Having taken up the traverso at age 22, she gave up the modern concert flute, completed a recorder diploma and went to the Netherlands to study the traverso (1986–1987). She graduated from the Sibelius Academy in 1991 and was appointed a Lecturer of Recorder at Espoo Music Institute. She has been teaching ever since (at the Helsinki Conservatory and the Sibelius Academy) while performing early music with various orchestras (the Finnish Baroque Orchestra, the Helsinki Baroque Orchestra) and ensembles (Battalia, Opus X, the folk Baroque ensemble SAMA). Her particular focus is on developing her traverso playing and extending the repertoire of her instrument to Classical and contemporary music. She owns a variety of flutes from the Renaissance to the modern, with tunings ranging from 392 Hz to 442 Hz.

Tindaro Capuano completed a clarinet degree with the highest possible marks at the Giuseppe Verdi Conservatory, having studied with Professor Raffaele Annunziata. He continued his studies with Peter Schmidl at the University of Music and Performing Arts Vienna. Studying with Thomas Friedl at the Geneva Conservatory, he was awarded a 'Premier Prix' for his virtuoso skills. In addition to winning prizes in competitions in Italy, Tindaro Capuano has also distinguished himself internationally, reaching the semifinals of the 53rd Geneva International Competition in 1997, placing second in the international Dos Hermanas Competition in Seville in 1998 and placing third in the international Valentino Bucchi Competition in Rome in 2000.

Tindaro Capuano has studied historical clarinet with Lorenzo Coppola at the Scuola di Musica Antica in Venice. He performs with the following ensembles, among others: the Freiburger Barockorchester, Ensemble Zefiro, the Tafelmusik Baroque Orchestra and Il Giardino Armonico.

Asko Heiskanen began studying the clarinet in his home city, Kuopio, and went on to study with Kari Kriikku and Osmo Linkola at the Sibelius Academy and with Charles Neidich and Thomas Friedli at the Geneva Conservatory. He has studied further at chamber music courses given by Professor Ralf Gothóni and with Lorenzo Coppola at the Escola Superior de Musica de Catalunya in Barcelona, specialising in the Classical-era clarinet and the chalumeau. His most significant competition achievement is 1st prize in the Crusell Clarinet Competition in 1995. Asko Heiskanen is a member of the Tapiola Sinfonietta. He also plays Classical clarinet and the chalumeau with Ensemble Schrat, Trio Origo and the Finnish Baroque Orchestra.

Krzysztof Stencel is a chamber musician who also teaches at the Academy of Music in Poznań. Playing historical instruments is his passion, and he is one of the first generation of natural horn players in Poland. He graduated from the Academy of Music in Katowice and continued his studies in Houston. He has participated in several masterclasses. Krzysztof Stencel teaches at the Lidzbark Warmiński summer academy for early music and plays principal horn with the Warsaw Chamber Opera Orchestra, which specialises in early music. He has appeared with several Polish and international orchestras such as the World Orchestra For Peace, Nacht Music, Sinfonia Cracovia, Arte dei Suonatori and Musica Aeterna.

Jani Sunnarborg studied the modern bassoon at the Sibelius Academy and historical bassoons and early music with Donna Agrell and Marc Vallon in the Netherlands and France, respectively. Today, he lives in Helsinki. He performs with ensembles and orchestras and gives solo recitals in various countries in Europe. He has appeared in concert and on disc with Les Musiciens du Louvre, Cercle de l'Harmonie, Anima Eterna, Les Talens Lyriques, the Halcyon Quintet, Capriccio Stravagante, the Freiburg Baroque Orchestra, the Finnish Baroque Orchestra and the Helsinki Baroque Orchestra. He is also a member of the Helsinki-based Zetes quintet.

Sunnarborg's repertoire extends from the dulcian solo music of the 16th century to early 20th-century orchestral music. He has a collection of bassoons, both modern copies and original instruments hundreds of years old. He aims to find an instrument suited to the music at hand in terms of sound, period and geographical origin.

Aikamme musiikinhistorian kirjoitus pitää 1700-luvun alkua Johann Sebastian Bachin aikakautena. Saksassa tuolloin elettiin kuitenkin Georg Philipp Telemannin aikaa. Bachin serkun, Johann Gottfried Waltherin maineikkaassa musiikkieticosanakirjassa vuodelta 1732 suodaan muodikkaalle Hampurin mestarille neljä kertaa enemmän palstatilaa kuin Tuomaskantorille. Kuten jatkosta selviää, Bachia suurempia mestareita oli ehkä muitakin.

Telemann aloitti lakitieteen opintonsa yliopistossa vuonna 1701, mutta perusti heti seuraavana vuonna opiskelijain musiikkiyhdistyksen. Tämän *collegium musicum* kaupungin porvaristolle suunnatut säännölliset julkiset konsertit kahvin säästyksellä loivat perustan nykyaikaiselle konserttikäytännölle. Telemann sai opiskelukavereidensa kanssa Leipzigin perinteisen musiikkielämän muutamassa vuodessa aivan sekaisin. Musiikkia tulvi joka taholta enemmän tai vähemmän virallista tietä. Tuomaskanttori Johann Kuhnau, joka oli virallisesti vastuussa kaikesta kaupungin musiikista, joutui toteamaan tilanteen hieman luisuneen hallinnasta. Lakitieteen opiskelijat olivat saaneet aikaan sen, mihin kaupungin virkamiehen kyvyt ja hänelle suodut taloudelliset mahdollisuudet eivät riittäneet. Katkera paikka!

Kuhnaun kopistina ja amanuenssina toimi myös toinen lakitieteen opiskelija, jonka opinnot katkesivat 1706 Kaarle XII:en johtaman suomalais-ruotsalaisen ”matkailijaryhmän” vierailuun. Kuten pohjoismaiseen maaottelutapaan kuului, paikkoja hieman rikottiin... Kyseinen juristinalku, joka monen muun leipzigilaisen lakitieteen opiskelijan tavoin tietenkin omistautui sittemmin kokonaan musiikille, katsoi parhaaksi häipyä Hampuriin. Kyseessä oli Christoph Graupner, Telemannin henkiystävä ja tuleva kymmenen oopperan, sadan sinfonian ja tuhannen kantaatin säveltäjä.

Christoph Graupner syntyi kankurien ja vaattureiden sukuun pienoisessa Hartmannsdorf bei Kirchberg -nimisessä kylässä Saksissa vuonna 1683. Hänen ensimmäiset oppi-isänsä musiikin saralla olivat paikallinen kanttori Michael Mylius sekä setä, urkuri Nikolaus Küster. Nuori Christoph seurasi setäänsä Reichenbachiin kunnes siirtyi Leipzigin Tuomaskoulun oppilaaksi 1696.

Leipzigissa Graupner opiskeli musiikkia Tuomaskanttoreiden Johann Schellen sekä tämän seuraajan Johann Kuhnaun johdolla. Ja pakeni siis hakkapeliittoja Hampuriin. Siellä hän toimi Operam-Gänsemarktin cembalistina Richard Keiserin johdolla ja intoutui siten myös säveltämään itse oopperoita. Orkesterissa muuten soitti viulua nuori Georg Friedrich Händel. Työ oopperoiden parissa jatkui myös Graupnerin siirryttyä maakreivi Ernst Ludwigin palvelukseen Darmstadtin vuonna 1709. Nimityksen hovikapellimestariksi hän sai vuonna 1711, jolloin hänen päätehtävänsä oli huolehtia hovin maallisen soitinmusiikin ja hengellisen vokaalimusiikin tuotannosta.

Darmstadtin hovin taloudellinen tilanne kuitenkin huononi merkittävästi 1710-luvulla. Oopperanäyttämö suljettiin, ja hovin muusikot joutuivat tyytymään palkanalennuksiin. Tämä lienee vaikuttanut siihen, että Graupner haikaili paikanvaihtoa: Kun Johann Kuhnau vuonna 1722 kuoli, vapaaksi jäänyttä Tuomaskirkon virkaa haki usean muun kapellimestarin ohella niin Telemann, Graupner kuin Bach. Ja tässä järjestyksessä heitä nimenomaan suositeltiin virkaan. Kun Telemann ja Graupner sitten kieltäytyivät saatuaan entisiltä työnantajiltaan houkuttelevia palkankorotustarjouksia (eikä niissä tarvinnut opettaa latinaa), raati joutui tarinan mukaan "kun parhaat miehet eivät olleetkaan käytettävissä, tyytymään keskinkertaiseen". Tämä usein kerrottu anekdootti on, kuten hyvät tarinat useasti, vain siteeksi totta. Kun Bachkaan ei suostunut opettamaan laitinaa, kolmikon tilalle hetken aikaa etsittiin jotakuta nimettömämpää oppimestaria. Ja nimenomaan tähän tilanteeseen viittaavat raatimies Platzin ikimuistoiset sanat.

Niinpä tämä "Bachia parempi säveltäjä" viihtyikin sitten Darmstadtissa kuolemaansa 1760 saakka. Hän sokeutui vuonna 1754, mutta ehti tehdä samassa hovissa lähes puolivuosisataisen merkittävän elämäntyön. Oopperoiden säveltäminen hiipui siis kantaattien, orkesteri- ja kamari-sekä kosketinsoitinmusiikin kustannuksella. Huomattavan osan Graupnerin orkesterituotannosta muodostavat konsertot ja sarjat, joissa sooloryhmän muodostavat useat, vaihtelevat ja erikoiset soittimet. Säilyneitä teoksia on kokonaisuudessaan n. 2000 opusta, joista orkesterisarjoja 85 ja konsertoja 44. Hänen suosimiaan harvinaisempia soolosoitimia olivat mm. flûte d'amour, tavanomaista poikkihuilua terssin alemmaa soiva huilu sekä viola d'amore, alttoviulun kokoinen ja hieman näköinenkin soitin, jossa kuitenkin jousella soitettavien (yleensä) seitsemän kielen lisäksi on saman verran itsestään soivia resonanssikieliä. Viola d'amorea käytti myös Bach muutamassa vokaaliteoksessaan, mm. Johannes-Passiossa.

Traverson ja metsästystorven sekä viola d'amoren ja chalumeau sekakäyttö saman konserton solisteina on todella poikkeuksellista. Lähin vertauskohta löytyy ehkä vain Bachin toisesta Brandenburgilaiskonsertosta, missä solisteina ovat trumpetti, nokkahuilu, oboe ja viulu.

Mitä tulee chalumeau-soittimeen, klarinetin esiäitiin, Graupner lienee soittimen merkittävin säveltäjä. Muita mestareita joiden orkesterissa chalumeau silloin tällöin esiintyy ovat mm. Telemann, Vivaldi ja Fux. Klarinetti syrjäytti äänialaltaan suppeahkon chalumeau jo 1700-luvun puolilta välin. Christoph Willibald Gluck kuitenkin antoi soittimelle merkittävän roolin Orfeus ja Eurydike -oopperansa ensimmäisessä versiossa Wienissä 1762.

Entäpä Christoph Graupnerin sävelkieli? Lieneekö syynä puoli vuosisataa omassa hovissa nyhjäyttäminen ja äärimmäisen runsas tuotanto, mutta tuntuu siltä että Graupnerin musiikki on alkanut elää omasta ajasta hieman irrallaan olevaa omaa elämäänsä. Erikoiset soitinratkaisut ovat kuitenkin tavallaan vain pintakerrosta johon ovat todennäköisesti vaikuttaneet kulloinkin paikalla olleet soittajavoimat – kuvataidevertauksena kuin käytetyt värit. Merkittävintä hänen sävelkielessään on poikkeuksellinen melodia- ja sointumaailma – siveltimenkäyttö ja sommittelu – joita ei oikein voi verrata kenenkään muun ajan mestarin tyyliin.

Christoph Graupnerin elämä ja tuotanto kaipaavat tarkempaa ja syvällisempää tutkimusta. Hänen elämäntyönsä oli pitkään saavuttamattomissa Hesse-Darmstadtin hallitsijoiden sekä Graupnerin perikunnan välisen riidan vuoksi. Perikunta häviö oikeusjutun, eikä päässyt käsiksi hänen käsikirjoituksiinsa. Onnekasta tässä on se, että mestarin sävellykset ovat käytännöllisesti kaikki tallella Darmstadtin yliopiston kirjastossa. Toisin kävi esimerkiksi Johann Sebastian Bachin sävellyksille, jotka hajosivat eri perillisille. Erityisen harmillista on, että pääperillinen – vanhin poika Wilhelm Friedemann – oli hulttio. Parisataa kadonnutta isä-Bachin kantaattia lienevät menneet pojan kurkusta alas.

Suomalainen barokkiorkestri tekee urauurtavaa työtä Graupnerin teosten parissa Sirkka-Liisa Kaakisen johdolla. Kuultavana on harvinaista herkkua!

Anssi Mattila

Suomalainen barokkiorkesteri on monipuolinen vaikuttaja klassisen musiikin kentällä. Valtakunnallinen toiminta kattaa nykyisin vuosittain kymmeniä paikkakuntia, joilla järjestetään niin konsertti- kuin koulutustoimintaa. Makoilukonsertit, kotikonsertit, laitospöytäkirjat, ulkomaanmatkat ja erilaiset tempaukset täydentävät tarjontaa ja syventävät vuorovaikutusta yleisön kanssa. Orkesterin nettisivut toimivat laajentuvana barokkimusiikin tietopankkina eri ikäisille suunnattujen osioiden ansiosta. Vuonna 2013 toiminnan keskiössä ovat levytykset: Orkesterin taiteellinen johtaja Markku Luolajan-Mikkola huipentaa kautensa orkesterin johdossa levyttämällä Vivaldin sellokonserttoja, joita kuullaan myös syksyn 2013 valtakunnallisella kiertueella. Orkesterin päävierailijan Sirkka-Liisa Kaakinen-Pilchin johdolla toteutetaan Ondine-levymerkille kaksi Graupner –levy. Sointiväritaiturin sävellyksissä esiin pääsevät erikoisemmat soittimet kuten viola d’amore ja chalumeau. Suomalainen barokkiorkesteri soittaa musiikkia 1600-luvulta varhaisromantiikkaan asti. Uusia näkökulmia vanhoihin soittimiin saadaan myös esittämällä barokkisoittimille sävellettyä uutta musiikkia. Orkesterin kantaesittämistä teoksista mainittakoon Jukka Tiensuun ”Mora” tenorille ja barokkiorkesterille sekä Olli Virtaperkon ”Ambrosian Delights” knifoniumille ja barokkiorkesterille. Uusia vaikutteita orkesteri saa lukuisten taiteilijavieraiden kautta. Markku Luolajan-Mikkolan taiteellisen johtajan kauden vierailijoista mainittakoon Ville Matvejeff, Peter Spissky, Tindaro Capuano, Krzysztof Stencel, Topi Lehtipuu, Hannu Lintu, Sandrine Piau, Karina Gauvin, Juha Kangas, John Storgårds, Aleksei Lybimov, Piia Komi, Wolfgang Gaissböck, Andres Mustonen, Björn Colell, Alfredo Bernardini, Marianne Beate Kielland, Arttu Kataja, Georg Kallweit ja Erich Hoeprich.

www.fibo.fi

Sirkka-Liisa Kaakinen-Pilch on harvinaisen monipuolinen viulisti. Hänen ohjelmistonsa on painottunut 1600–1800-luvuille, mutta hän esittää musiikkia kaikilta aikakausilta. Viulun lisäksi hän soittaa alttoviulua ja viola d’amore sekä toimii konserttimestarina ja usein samalla orkesterinjohtajana. Opiskellessaan Hollannissa Kaakinen pääsi mukaan vanhan musiikin terävimpään kärkeen, mm. Frans Brüggenin ja Philippe Herreweghen orkestereihin. Collegium Vocale -orkesterin konserttimestarina hän toimi yli kymmenen vuotta. Nykyään hän on kysytty konserttimestari vanhan musiikin nimekkäissä orkestereissa ja kaupunginorkestereissa, joiden kanssa hän esittää barokkiohjelmiston lisäksi Mozartin ja Schubertin ajan sinfonioita. Hänen soolo-ohjelmistoonsa kuuluvat mm. Biberin 16 Myysterisonaattia, Bachin soolosonaatit ja soolopartitit sekä 1500- ja 1600-lukujen sooloviuluteokset.

Kaakinen-Pilch työskentelee kamarimusiikin professorina Stavangerin yliopistossa ja opettaa Helsingissä Sibelius-Akatemiassa. Aikaisemmin hän on toiminut professorina Tanskan Kuninkaallisessa konservatoriossa ja Bremenin Taideakatemiassa. Hän asuu Krakovassa. Vuosiksi 2010–2014 Sirkka-Liisa Kaakinen-Pilchille on myönnetty Suomen valtion taitelija-apuraha. Sen turvin hän tutkii ja esittää ohjelmistoa *viola d'amore*lle.

www.kaakinen-pilch.com

Petra Aminoff aloitti poikkihuilunsoiton Helsingin konservatoriossa. Hän soitti myös vanhaa musiikkia nokkahuilulla. Tutustuttuaan 22-vuotiaana traverso-huiluun Aminoff lopetti modernin poikkihuilun soittamisen, suoritti nokkahuiludiplomin ja lähti opiskelemaan Hollantiin (1986–1987), jossa hän aloitti traverso-opinnot. Aminoff valmistui Sibelius-Akatemiasta vuonna 1991 ja sai samoihin aikoihin nokkahuilunsoiton lehtorin viran Espoon musiikkiopistosta. Siitä lähtien hän on toiminut opettajana (Helsingin konservatorio, Sibelius-Akatemia) sekä muusikkona vanhan musiikin orkestereissa (Suomalainen barokkiorkesteri, Helsingin Barokkiorkesteri) ja eri yhtyeissä (mm. Battalia, Opus X, folkbarokkiyhtye SAMA). Hän on keskittynyt erityisesti traversonsoiton jalostamiseen ja repertuaarin laajentamiseen klassismiin ja uuteen musiikkiin. Aminoffin soitinvalikoimaan kuuluu huiluja renessanssista nykyaikaan viritystasojen vaihdella 392–442 hertsin välillä.

Tindaro Capuano on valmistunut klarinetinsoiton korkeimmalla mahdollisella arvosanoilla Giuseppe Verdi -konservatoriosta opettajanaan professori Raffaele Annunziata, minkä jälkeen hän jatkoi opintojaan Wienin musiikkikorkeakoulussa Peter Schmidlin oppilaana. Geneven konservatoriossa Thomas Friedlin oppilaana hän sai ”Premier Prix” -palkinnon kunnianosoituksena virtuoosisuudestaan. Italiassa voitettujen kilpailupalkintojen lisäksi Tindaro Capuano on saanut kansainvälistä huomiota: hän oli Geneven 53. kansainvälisen kilpailun semifinalisti vuonna 1997, sijoittui toiseksi Sevillan kansainvälisessä Dos Hermanas -kilpailussa vuonna 1998 ja kolmanneksi kansainvälisessä Valentino Bucchi -kilpailussa Roomassa vuonna 2000.

Capuano on opiskellut historiallisten klarinettien soittoa Venetsian vanhan musiikin koulussa Lorenzo Coppelan johdolla. Capuano esiintyy muun muassa seuraavien yhtyeiden kanssa: Freiburger Barockorchester, Ensemble Zefiro, Tafelmusik Baroque Orchestra ja Il Giardino Armonico.

Asko Heiskanen aloitti klarinetinsoiton opiskelun kotikaupungissaan Kuopiossa, jatkoi opintojaan Sibelius-Akatemiassa (opettajinaan Kari Kriikku ja Osmo Linkola) ja Geneven konservatoriossa (Charles Neidich ja Thomas Friedli). Hän on täydentänyt opintojaan professori Ralf Gothónin kamarimusiikkikursseilla sekä Lorenzo Coppolan oppilaana Barcelonan musiikkiyliopistossa pääaineenaan klassismin ajan klarinetti ja chalumeau. Hänen merkittävän kilpailumenestyksensä on Crusell-klarinettilkilpailun voitto vuonna 1995. Asko Heiskanen kuuluu Tapiola Sinfoniettan soittajistoon. Hän soittaa myös klassismin ajan klarinettia ja chalumeaut Ensemble Schratissa, Trio Origossa sekä Suomalaisessa barokkiorkesterissa.

Krzysztof Stencel on kamarimusiikko, joka opettaa Poznanin musiikkiakatemiassa. Hänen intohimonsa on musisointi historiallisilla soittimilla, ja hän kuuluu ensimmäiseen luonnontorvistisukupolveen Puolassa. Stencel on valmistunut Katowicen musiikkiakatemiasta, minkä jälkeen hän jatkoi opintojaan Houstonissa. Hän on osallistunut useille mestarikursseille. Stencel opettaa Lidzbark Warmnskin vanhan musiikin kesäakatemiassa. Hän on vanhaan musiikkiin erikoistuneen Varsovan kamarioopperaorkesterin ensimmäinen torvisti. Hän on työskennellyt useiden puolalaisten ja kansainvälisten orkestereiden kanssa, kuten World Orchestra For Peace, Nacht Music, Sinfonia Cracovia, Arte dei Suonatori ja Musica Aeterna.

Jani Sunnarborg opiskeli modernin fagotin soittoa Sibelius-Akatemiassa sekä historiallisten fagottien soittoa ja vanhaa musiikkia Hollannissa ja Ranskassa Donna Agrellin ja Marc Vallonin johdolla. Nykyään Sunnarborg asuu Helsingissä ja toimii orkesteri- ja yhtymuusikkona sekä esiintyy solistina eri puolilla Eurooppaa. Häntä voi kuulla mm. Les Musiciens du Louvren, Cercle de l'Harmonie'n, Anima Eternan, Les Talens Lyriques'in, Halcyon kvintetin, Capriccio Stravaganten, Freiburgin Barokkiorkesterin, Suomalaisen barokkiorkesterin ja Helsingin Barokkiorkesterin konserteissa ja levytyksillä. Sunnarborg on myös helsinkiläisen Zetes-kvintetin jäsen.

Sunnarborgin ohjelmisto ulottuu 1500-luvun dulcian-soolomusiikista 1900-luvun alun orkesterimusiikkiin. Hänen soitinkokoelmassaan on useita fagotteja – sekä uusia kopioita että vuosisatoja vanhoja upeita alkuperäissoittimia. Hänen tavoitteenaan on löytää kulloinkin soitettavaan musiikkiin mahdollisimman hyvin soinnillisesti, ajallisesti ja maantieteellisesti sopiva soitin.

FINNISH BAROQUE ORCHESTRA

Violins

Hannu Vasara (leader), Irma Niskanen, Juha-Pekka Koivisto
Aira Maria Lehtipuu, Anna Rainio, Antto Vanhala

Violas

Vappu Helasvuori, Laura Kajander

Cellos

Heidi Peltoniemi, Louna Hosia

Bass

Maria Vahervuori

Cembalo

Annamari Pöhlö

Lute

Eero Palviainen

SUOMALAINEN
BAROKKIORKESTERI

Instruments:

Baroque Horn (Krzysztof Stencel): Andreas Jungwirth
(after an original instrument at the Technical Museum in Vienna), Vienna 2009
Chalumeau (Tindaro Capuano): Stefano Furini, Novara 2011
Chalumeau (Asko Heiskanen): Agnès Guérault, Paris 2010
Transverse flute (Petra Aminoff): Martin Wenner (Palanca replica), Singen 2005
Viola d'amore (Sirkka-Liisa Kaakinen-Pilch): Mathias Fichtl, Vienna 1711; bow: Luis Emilio Rodríguez

Recordings: Siuntio church, 20–22 May 2013
A 24-bit recording in DXD (Digital eXtreme Definition)
Executive Producer: Reijo Kiilunen
Recording Producer: Seppo Siirala
Recording and Mastering: Enno Mäemets – Editroom Oy
© 2013 Ondine Oy, Helsinki

© 2013 Ondine Oy, Helsinki
Booklet Editor: Elke Albrecht
Photos: Heikki Tuuli (photos taken at Ritarihuone, Helsinki)
Design: Armand Alcazar

The Finnish Baroque Orchestra would like to thank the Ministry of Education and Culture, the City of Helsinki and the Jenny and Antti Wihuri Foundation for their kind support for this recording.

Sirkka-Liisa Kaakinen-Pilch would like to thank the Arts Promotion Centre Finland for supporting her with an artist grant.

This recording was produced with support from the Finnish Music Foundation (MES).

